

Empowered lives.
Resilient nations.

Identiteti i Komunitetit Egjiptian banues në Shqipëri

Empowered lives.
Resilient nations.

The Identity of the Egyptian Community Living in Albania

Fakte historike

Faktet historike, gojëdhënat dhe evidencat arkeologjike dëshmojnë mbi egzistencën e popullatës me origjinë Egjiptiane në Ballkan që në shekullin e XIII-XII p.e.s. Sipas studiuesit Rubin Zemon, Faraonët Egjiptianë, ishin në kërkim të hekurit pasi kjo periudhë koinçidon me fillimin e periudhës dhe revolucionit të hekurit dhe filluan të importojnë hekur nga vendet afër Egjiptit por gjithashtu edhe nga rajone më të largëta sic është Ballkani. Revolucioni i hekurit, kërkimi dhe eksporti i rezervave të hekurit, është ndoshta edhe arsyeja pse Faraoni Rames i II-të dërgoi ekspedita në bregdetin e Mesdheut dhe gadishullin e Ballkanit. Pas vdekjes së Ramesit të II-të, Egjipti, që deri atëhere kishte qenë një fuqi e madhe, hyri në një periudhë rënie dhe kjo ishte një nga arsyet pse Egjiptianët nuk u kthyen në Egjipt. Një sërë tempujsh të Isis dhe perëndive të tjera Egjiptiane që janë ruajtur në rajonin e Ballkanit shërbejnë si evidencë arkeologjike e egzistencës në Ballkan të popullsisë me origjinë nga Egjipti.¹

1. Zemon. R, Egjiptianet e Ballkanit, Strasbourg, 2003.

Historical facts

There is historical, literary and archeological evidence of the existence of people with Egyptian origins in the Balkans since the XIII-XII century B.C. According to the researcher Rubin Zemon, Egyptian Pharaohs were mostly looking to use iron as this period coincides with the beginning of Iron Age and Revolution, and began to import iron from countries near Egypt, but also from distant countries such as the Balkans. The iron revolution, the search and export of mining reserves of iron, is probably the reason why Pharaoh Ramesses II sent expeditors to the Mediterranean coast and the Balkan Peninsula. Upon the death of Ramesses the II-nd, Egypt until then a great power, entered a period of decline and this was one of the reasons why Egyptians didn't return to Egypt. A lot of temples of Isis and other Egyptian gods that have been preserved around the Balkans serve as archeological evidence of the existence of people with Egyptian origin in the Balkans.¹

1. Zemon. R, Balkans Egyptians, Strasbourg, 2003

Egjiptianë duke punuar në procesin e prodhimit të tullave dhe tjegullave gjatë viteve 30' Egyptians working on mud processing and production of bricks and tiles during 1930s

Identiteti dhe gjuha

Identiteti etnik i Egjiptianëve të Ballkanit humbi rëndësinë e tij gjatë Perandorisë Osmane pasi në atë kohë iu dha më shumë rëndësi identitetit fetar.² Për pasojë, gjuha Egjiptiane humbi. Më vonë, gjatë shekullit XIX, paragjykimet raciale dhe stereotipet për Egjiptianët, të cilët në të njëjtën kohë kishin status të ulët social-ekonomik, ishte e pamundur të shmangeshin.

Identity and language

The ethnic identity of the Egyptians in the Balkans lost its importance during the Ottoman Empire, since the religious identity was given priority at that time. Consequently, the Egyptian language lost. Later, during the XIX century, racial prejudice and stereotypes towards people with dark-colored skin, who at the same time had a lower socio-economic status, were not possible to overcome.

“Aftësia jonë për të arritur harmoninë në shumëllojshmëri do të jetë bukuria dhe dëshmia e civilizimit tone”

MAHATMA GANDHI

“Our ability to reach unity in diversity will be the beauty and the test of our civilization”

24 Qershori

është Dita Kombëtare Egjiptiane, e shënuar në Shqipëri në kujtim të Asamblesë së parë të Egjiptianëve të mbledhur në 1990 në Ohër.

June, 24

is the National Egyptian Day, marked in Albania in commemoration of the first Assembly of the Egyptians gathered in 1990 in Ohrid.

2. Po aty
Ibid

Egjiptianët në Shqipëri

Komuniteti Egjiptian në Shqipëri përbën një popullsi të vendosur, banorët e të cilët janë përqendruar në qendrat e qyteteve më të mëdha sic është Vlora, Berati, Shkodra, Elbasani, Tirana, Gjirokastra, etj. Të dhëna: Numri i atyre që janë deklaruar si Egjiptianë në censusin e vitit 2011 është i ulët në krahasim me vlerësimet e tjera: 3368 Egjiptianë të vetëdeklaruar, ndërsa raporte të tjera zyrtare vlerësojnë mbi 200,000 Egjiptianë.³

Egyptians in Albania

The Egyptian community in Albania comprises a settled population and inhabitants are mostly concentrated at the central parts of the biggest cities such as Vlora, Berat, Shkodra, Elbasan, Tirana, Gjirokastra etc. Figures: The figures of those who self-identify as Egyptians in the 2011 census are in the low mark compared to other estimates: 3368 self-declared Egyptians, while other official reports estimate over 200,000 Egyptians.³

3. Vlerësim nga Shoqata Egjiptiane "Vllazërimi". Estimate provided by the Egyptian Association "Vllazërimi".

Instrumentistë dhe muzikantë Egjiptianë
Egyptian Instrumentists and dancers

Kultura and traditat

Pjesëtarë të komunitetit Egjiptian kanë aftësi të spikatura si farkëtarë, të cilat ato i kanë trashëguar brez pas brezi. Egjiptianët e Ballkanit kanë qenë vendosur në zonat ku nevojitej të përpunohej hekuri si dhe minerale e metale të tjera. Kjo popullsi ka muzikantët më të shquar dhe virtuozë të muzikës popullore. Instrumentat më të përdorur janë klarineta, daullja etj.

Culture and tradition

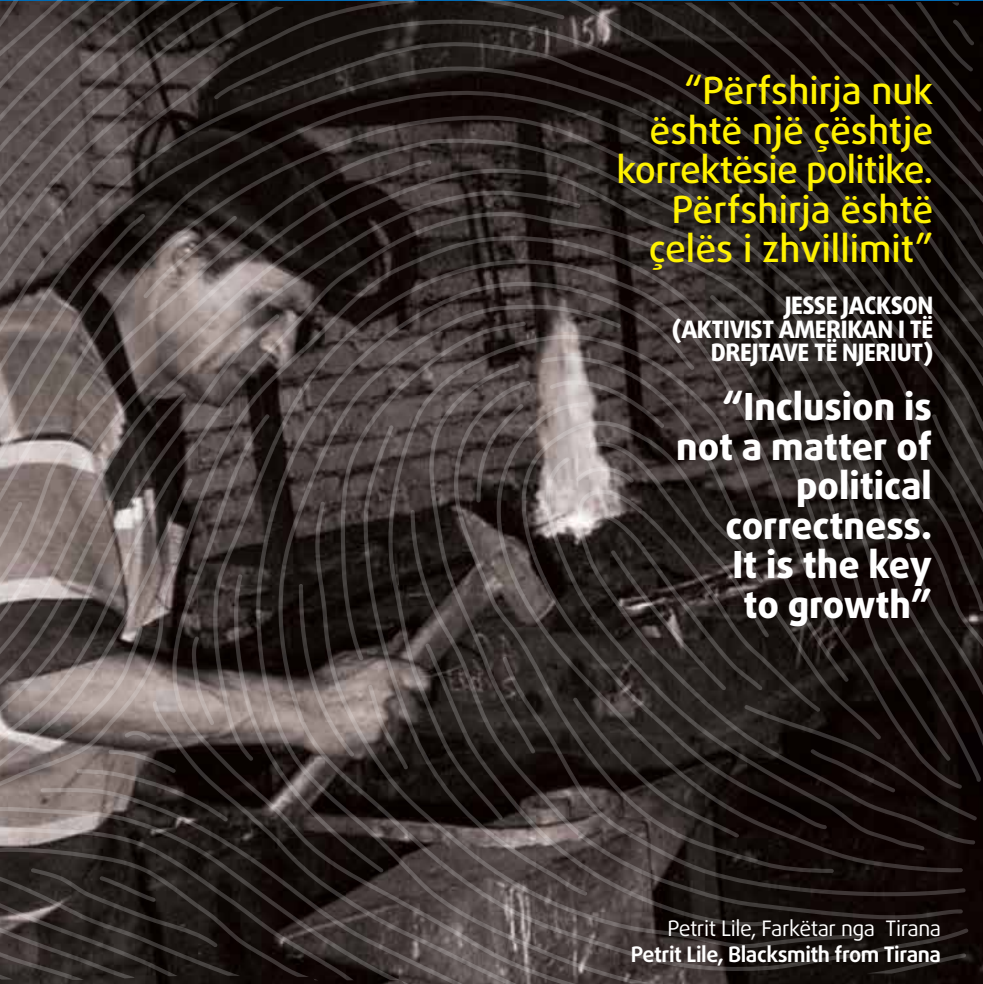
Members of the Egyptian community have special skills as blacksmiths which they have inherited from generation to generation. Balkan Egyptians were settled at the areas where iron processing as well as other minerals and metals was needed. This population has the greatest virtuosos of folk music. Instruments usually used are clarinet, drums, etc.

Përpjekjet për njohjen e komunitetit Egjiptian në Shqipëri

Përpjekja e parë për të njohur Egjiptianët si komunitet i vecantë u drejtua fillimisht nga shoqatat Egjiptiane në Maqedoni dhe më vonë në vendet e tjera të Ballkanit. Procesi i prezantimit të një identiteti Egjiptian si unik u bë i dukshëm në Shqipëri, në vitin 1992, kur u formua edhe shoqata e parë Egjiptiane në Korçë (28 Qershor 1992).

Efforts for the acknowledgement of Egyptian community

The first effort to distinguish the Egyptians as a separate community was led by Egyptian associations, first in Macedonia and later in the other Balkan countries. The processes of public presentation of a unique Egyptian identity came to the surface in Albania, in 1992, when the first Egyptian association was founded in Korca (28 June 1992).

"Përfshirja nuk është një çështje korrektësie politike. Përfshirja është çelës i zhvillimit"

JESSE JACKSON
(AKTIVIST AMERIKAN I TË DREJTAVE TË NJERIUT)

"Inclusion is not a matter of political correctness. It is the key to growth"

Petrit Lile, Farkëtar nga Tirana
Petrit Lile, Blacksmith from Tirana

Publikimi i këtij dokumenti u bë i mundur me mbështetjen financiare të Projektit "Fuqizim Social dhe Ekonomik për Romët dhe Egjiptianët-Shtytësë për Përfshirjen Sociale". Cdo opinion i shprehur është i autorit dhe jo domosdoshmerisht reflekton ato të Organizatës së Kombeve të Bashkuara apo Agjencive të saj.

Projekti "Fuqizim Social dhe Ekonomik për Egjiptianët-shtytësë për Përfshirjen Sociale" është një projekt ndër-sektorial dhe ndër-institucional, i financuar nga BE, zbatuar nga UNDP që synon të nxisë fuqizimin social-ekonomik të komuniteteve Rome dhe Egjiptiane në Shqipëri duke u fokusuar në rajonet e Tiranës, Durrësit, Shkodrës dhe Beratit. Projekti fuqizon pjesët Rome dhe Egjiptiane për të marrë pjesë në proceset e planifikimit lokal dhe zhvillimin e infrastrukturës nëpërmjet Qasjes-Bazuar-në Territor. Projekti synon zhvillimin e kapaciteteve të Romëve dhe Egjiptianëve për t'u aftësuar dhe nevojave të komunitetit, rritje të aftësive, mundësi të punësimit dhe sipërmarrjes, në linjë me Planin Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020.

The publication of this document was made possible with the financial support of "Economic and Social Empowerment for Roma and Egyptians- a Booster for Social Inclusion" (ESERE) Project. Any opinions expressed are those of the author and do not necessarily reflect the views of the United Nations Organisation or its Agencies. The "Economic and Social Empowerment for Roma and Egyptians- a booster for social inclusion" project is a multi-sectorial and multi-stakeholder EU funded intervention that aims to promote the economic and social empowerment of Roma and Egyptian communities in Albania, focusing in the regions of Tirana, Durrës, Shkodra and Berat. The project empowers Roma and Egyptian communities to participate in local planning processes and prioritization of infrastructure development through Area-Based Approach. It works to build capacities of Roma and Egyptians to be able to implement small scale projects in response to community needs, increase skills, employment and entrepreneurship opportunities, in line with the National Action Plan for the Integration of Roma and Egyptians, 2016-2020.

